

ერთი ძველი კოშკის ზედა სართულზე სახელოსნო მოეწყო. ეს იყო მეთუნის სახელოსნო სხვადასხვა ფერის მინანქრით სავსე კასრებით, მეთუნის დაზგებით, ლუმლით და, რალა თქმა უნდა, თიხით. ფანჯრის მახლობლად ერთი დიდი, მძიმესახურავიანი ხის ყუთი იდგა. იქ თიხა ინახებოდა. ყუთის ძირზე, კუთხეში, ერთი პატარა თიხის გუნდა მიყუჟულიყო. მას ბუნდოვნად ახსოვდა, უკანასკნელად როდის იყო ადამიანის ხელში. მას შემდეგ დიდი დრო გასულიყო. მძიმე სახურავი ყოველდღე იხსნებოდა. ყუთში ხელები ძვრებოდნენ და სწრაფად ამოჰქონდათ იქიდან თიხა. თიხის პატარა გუნდას ადამიანების მხიარული ხმები ჩაესმოდა, მაგრამ მას ხელს არავინ ჰკიდებდა. ყველა თავისი საქმით იყო გართული.

– ნეტა ჩემი ჯერი როდის დადგება?! – ფიქრობდა თიხის გუნდა და ჩაბნელებულ ყუთში გატარებული ყოველი დღის გასვლასთან ერთად იმედს კარგავდა.

ერთ დღეს სახელოსნოში მასწავლებელთან ერთად ბავშვების დიდი ჯგუფი მოვიდა. ყუთში აუარება ხელი ჩაძვრა. თიხის პატარა გუნდა სულ ბოლოს აირჩიეს, მაგრამ ყუთიდან ხომ ამოაღნია!

– ჩემი ჯერიც დადგა! – გაიფიქრა მან და სინათლეზე გამოსულმა თვალები უნებლიეთ მოჭუტა.

ერთმა ბიჭმა თიხის პატარა გუნდა მეთუნის დაზგაზე მოათავსა და დაზგა მთელი ძალით სწრაფად დაატრიალა. „რა ბედნიერება!“ – გაიფიქრა პატარა გუნდამ. დაზგა ტრიალებდა და ტრიალებდა. ბიჭი თიხისთვის ფორმის მიცემას ცდილობდა. თიხის პატარა გუნდა ლელავდა იმის გამო, რომ რალაცად

უნდა ქცეულიყო. ბიჭი თითქოს ჯამის გამოძერწვას ცდილობდა, მაგრამ უეცრად გადაიფიქრა და თიხისაგან ერთი უბრალო ბურთი მოაგუნდავა.

– დროა, აქაურობა გაასუფთაოთ, – თქვა მასწავლებელმა. სახელოსნო ბავშვების ხმებით აივსო. ისინი ჯაგრისებით ასუფთავებდნენ, წმენდდნენ, ამშრალეობდნენ და მტკერს აცილებდნენ გარშემო ყველაფერს.

ბიჭმა თიხის გუნდა იქვე, ფანჯარასთან მიაგდო და გარეთ გავარდა, თავის მეგობრებს რომ დასწეოდა. ცოტა ხანში სახელოსნო დაცარიელდა. ოთახი დანაწარდა.

თიხის პატარა გუნდა შიშმა შეიპყრო. მას ყუთის სინესტე მოენატრა და თან იმასაც მიხვდა, რომ საფრთხეში ჩავარდნილიყო.

– ყველაფერი დამთავრდა, – გაიფიქრა სასონარკვეთილმა, – აქ ვიჯდები და გამოვშრები. ბოლოს კლდესაგით გაჯმაჯრდები.

ბავშვებს ფანჯარა ღია დარჩენოდათ, ფანჯრიდან ცივი ჰაერი შემოდოდა. საბრალო თიხის გუნდას განძრევა არ შეეძლო და გრძნობდა, როგორ შრებოდა. ნელ-ნელა დღის შუქმა იკლო, ღამის ნიავემ დაუბერა და გუნდაც კლდესავით გამაგრდა. ისე გამაგრდა, რომ ფიქრის თავიც აღარ ჰქონდა. უიმედობამ შეიპყრო.

სადღაც, სიღრმეში, თიხის პატარა გუნდაში წყლის პანანინა წვეთი ჩარჩენილიყო და გუნდა ამ წვეთის შენარჩუნებას ცდილობდა.

– წვიმა, – გაიფიქრა მან.

– წყალი, – ამოიკვნესა.

– მიშველეთ, – აღმოხდა ბოლოს უიმედოდ გამომშრალი სიღრმიდან.

ერთ ღრუბელს, რომელიც ამ დროს ცაზე მიცურავდა, ძალიან შეეცოდა თიხის პატარა გუნდა. და უცებ, აი, რა საოცარი რამ მოხდა – ფანჯარაზე წვიმის უზარმაზარი წვეთების კაკუნის ხმა გაისმა და წვეთები პატარა გუნდას დაეცა. მთელ ღამეს გადაუღებლად წვიმდა და დილით გუნდა ისეთივე რბილი იყო, როგორიც ძველად.

გათენდა დილა. სახელოსნოში ვიღაცის ხმა გაისმა.

– ღმერთო ჩემო, – ეს მეთუნე ქალი იყო. ის ხშირად მოდიოდა ხოლმე სახელოსნოში, – ვიღაცას ფანჯარა ღია დაუტოვებია! ყველაფერი უნდა გავწმინდოთ. შენ თიხით გაერთე, სანამ მე რაიმე ტილოს ვნახავ და აქაურობას მოვასუფთავებ, – უთხრა მან თავის ქალიშვილს.

პატარა გოგონამ ფანჯრის რაფაზე მიყუჟული თიხის გუნდა დაინახა.

– ეს თიხა ნამდვილად გამომადგება, – თქვა მან.

მალე გოგონამ თიხის გუნდა მოზილა და მას რაღაც ფორმა მისცა. თიხის პატარა გუნდას მისი თითების შეხებაზე არაჩვეულებრივი შეგრძნება დაეუფლა.

გოგონა თან მუშაობდა და თან ფიქრობდა, რა გამოეძერწა. მისი ხელები მიზანდასახულად მოძრაობდა. თიხის პატარა გუნდა გრძნობდა, რომ გოგონა მას ფრთხილად ეხებოდა და ნელ-ნელა მრგვალ, თან ჩაღრმავებულ ფორმას აძლევდა. ერთი-ორი ხელის დაჭერა და მას სახელურიც გაუჩნდა.

– დედა, დედა! – დაიძახა გოგონამ, – ნახე, ფინჯანი გავაკეთე.

– რა მშვენიერია! – შეაქო დედამ, – თაროზე დადგი და ლუმელში გამოვწვავ. შემდეგ შეგიძლია, მოჭიქო, რა ფერადაც გინდა.

მალე პატარა ფინჯანი მზად იყო ახალ სახლში გადასასვლელად.

ახლა ის სამზარეულოში, თაროზე ცხოვრობს სხვა ფინჯნებთან, ლამბაქებთან და ტოლჩებთან ერთად. ისინი ერთმანეთისაგან ძლიერ განსხვავდებიან. პატარა ფინჯანი განსაკუთრებით ლამაზია.

– საუზმე მზადაა, – ამბობს ხოლმე დედა, მაგიდაზე ახალ ფინჯანს დგამს და ცხელი შოკოლადით ავსებს.

პატარა გოგონას ფინჯანი ფრთხილად უჭირავს. რა ბედნიერია ფინჯანი, როდესაც თავისი ახალი მოყვანილობის ნატიფ ხაზებს გრძნობს, რა კარგად ასრულებს თავის მოვალეობას!

პატარა ფინჯანი ამაყად დგას თაროზე და ფიქრობს: „როგორც იქნა, რაღაცა ვარ“.*

დავალებები

1. ნაწარმოების პერსონაჟები არიან ბიჭი და გოგონა. დაახასიათე ისინი მათივე ქცევის მიხედვით:

- ბიჭი

თვისება: _____

ქცევა: _____

- გოგონა

თვისება: _____

ქცევა: _____

_____ ☐

2. როგორი ურთიერთობა აქვთ ერთმანეთთან მეთუნე ქალსა და მის ქალიშვილს? დაიმონშე მათი საქციელი:

_____ ☐

3. გაიაზრე ტექსტი და განმარტე, რატომ არის თიხის გუნდა მოთხრობის მთავარი პერსონაჟი?

_____ ☐

4. რატომ იყო თიხის გუნდა სასონარკვეთილი, რა ელოდა მას?

☐

5. შენ რომ მხატვარი იყო, როგორ ილუსტრაციას გაუკეთებდი მოთხრობის პირველ აბზაცს? მთავარი რა იქნებოდა შენს ნახატში?

☐

6. რა მიგაჩნია ამ მოთხრობის ყველაზე საინტერესო მომენტად? რატომ?

☐

7. ამ ამბავს რომ მეთუნე ქალი, გოგონას დედა გვიყვებოდეს, რას გვეტყოდა ის აუცილებლად? (აზრი გადმოეცი პირველი პირის ფორმით)

☐

8. შენი გემოვნებით, ტექსტის რომელ მონაკვეთს შეურჩევდი:

ა. ყველაზე სევდიან მელოდიას?

ბ. ყველაზე ხალისიან მელოდიას?

(შეგიძლია დაასახელო მუსიკალური ნაწარმოებიც)

ა.

ბ.

☐

9. რა არის ამ მოთხრობის მთავარი სათქმელი? მონიშნე - ✓

- ☐ ფინჯანი ძალიან ღამაში ჭურჭელია.
- ☐ მეთუნის სახელოსნოში მუშაობა მართლაც საინტერესოა.
- ☐ ადამიანს შეუძლია, ნივთი შექმნას და სიცოცხლე მიანიჭოს.
- ☐ უწყლოდ თიხა გამოშრება და გაქვავდება.

☐

10. გაიხსენე ტექსტი და ხაზით დააკავშირე ერთმანეთთან აზრობრივად შესაბამისი სიტყვები (დააკვირდი ნიმუშს):

სახელოსნო

მოყვანილობა

სინესტე

დაზგა

ჭურჭელი

მოჭიქვა

ფორმა

ტოლჩა

მინანტარი

ღრუბელი

☐

11. განმარტე სიტყვა „მეთუნე“ ამ ტექსტის შინაარსის დახმარებით:

მეთუნე - _____

☐

12. რისი სიმბოლოა მოთხრობაში ღრუბელი? მონიშნე - ✓

- ☐ ავის მომასწავებელი ამბის.
- ☐ ბუნების მაცოცხლებელი ძალის.
- ☐ შორეული ცის.

• განმარტე, რატომ ფიქრობ ასე:

☐

13. შენი აზრით, რატომ ვერ შეძლო ბიჭმა, თიხის გუნდისათვის სიხარული მიენიჭებინა?

☐

14. ამ ტექსტის მიხედვით, რა არის ის მთავარი, რაც ადამიანს სასარგებლო ნივთს შეაქმნევინებს? მონიშნე – ✓

- ☐ სხვაზე უკეთესის დამზადების სურვილი.
- ☐ უფროსებისგან, მნახველებისაგან ქების დამსახურება.
- ☐ ინტერესის გაჩენა და მიზანდასახულობა.

☐

15. შენი აზრით, რაზე დააფიქრებს მკითხველს ეს მოთხრობა? რას ასწავლის?

☐

